

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. V. Vtrum omnis Visio Dei discernat necessariò omnia quæ sunt
formaliter in Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

eodem modo redditur otiosa omnipotentia Dei quoad alios mundos possibiles, vi presentis decreti. Sicut ergo omnipotentia debebat antecederet ad decretum Dei esse amplissima, & tamen necessario restringenda, ita etiam debebat lumen gloriæ esse indifferens, tamen à libero Dei concursu objectivo esset determinandum, & in æternum restringendum.

CONTROVERSIA V.

Utrum omnis Visio DEI discernat necessario omnia que sunt formaliter in DEO.

172. Certum est. 1. non discerni omnes respectus particulares ad singulas creaturas, formaliter ab invicem distinctos, supponendo prout nunc, quod in Deo existant huiusmodi formales respectus ad singulas creaturas, propter connexionem intrinsecam cum illis. Ratio dabitur infra, quia sic comprehenderetur saltem extensive Deus. Huiusmodi respectus vocatur Attributa secundaria.

173. Primaria autem attributa Dei sunt, quæ ex suo formali conceptu sunt perfectiones simpliciter Simples, ac per consequens quacunque earum negata, tolleretur infinita perfectio Dei, absque eo, quod talis absentia posset refundi in defectum creaturarum. Huiusmodi sunt: Omnipotentia, Immensitas, Æternitas, &c. Secundaria attributa sunt quodammodo Partes Attributorum primariorum, quæ in tantum concipi possunt abesse in Deo, salvo conceptu infinitatis ejus, in quantum huiusmodi absentia conciperetur fundari in defectu creaturæ. v.g. in Deo non datur potentia faciendi chymaram, quæ absentia fundatur in implicancia chymaræ, cum qua stat conceptus omnipotentia, quia stat, Deum posse facere quicquid non involvit contradictionem.

174. Certum est. 2. quod omnes Beati videant omnia attributa primaria Dei, & quod vel vno non viso, non esset visio beatificans, hoc est, perfecte satians, & excludens anxietatem ac desiderium videndi aliquid amplius. Neque enim videretur Deus ut est ens infinite perfectum, sed ad summum attributum non visum deducere ex visis, quod ad beatitudinem non sufficit; nam defacto anxie desideramus videre illas perfectiones, quas per metaphysicas demonstrationes cognoscimus. Pari modo certum est, quod si vna ex Tribus Personis non videretur, non bearet huiusmodi visio; quia semper maneret anxietas videndi quis esset ille suus Amicus, qui secum omnes perfectiones simpliciter simplices communicaret: hæc enim est ipsa Trinitas: quare etiam si Divinæ Personæ non sint perfectiones simpliciter simplices, earum tamen Visio pertinet ad veram satisfactivam beatitudinem. His ex communi Theologorum iudicio suppositis,

175. Quæstio est, possitne per absolutam potentiam dari visio Dei non beatificans, quæ scilicet vnum attributum primarium ab alio, vel vna Per-

sona ab alia, vel essentia à Personis præscindatur, præcissione saltem formali, hoc est, ita ut vi talis visionis possit intellectus vnum attributum affirmare, ignorans vtrum identificetur cum altero, vel certe alterum non affirmare affirmatione intuitiva.

176. Prima sententia affirmat. Ita Scotista, quibus accedunt ex nostris Salas, Card. de Lugo, Derkennis n. 49. Comptonius d. 19. s. 3. n. 7. & reipsa P. de Quiros, etsi verbo tenus videri posset negare. Atriaga etiam eousque progressus est, ut admittat Visionem Dei tam confusam, ut ne quidem discernat Deum à creaturis, videndo rationem Entis, non discernendo an sit substantia, & sic de alijs gradibus communibus Deo & creaturis. Secunda negat. Ita plerique, cum tota Thomistarum schola. Suarez, Vasq. Mol. Arrub. Fasolus, Pallav. Esparza. *Itaque in Pharo scient: disp. 13. q. 11.*

177. DICO, repugnare Visionem Dei, quæ non sit beatificans, nec discernat omnia attributa Primaria & Personalia.

178. Omisâ probatione vulgari, desumptâ ex generali ratione Visionis, seu cognitionis intuitivæ, quasi de huius natura sit, discernere omnes formalitates identificatas in objecto, quæ argumentatio merito ab authoribus primæ sententiæ expeditur; quia manifestè nimium probat, ut patet in visione oculari, non discernente omnia prædicata identificata cum prædicato coloris, & quia inde inferretur, non videri ab vno beato plura attributa secundaria quàm ab alio; hæc inquam probatione rejectâ, sicut & illâ prætemissâ, quam aliqui faciunt ex Jo. 14. Philippe, qui videt me, videt & Patrem meum: ubi Christus addit rationem: quia ego in Patre, & Pater in me est, scilicet per identitatem naturæ; ad quem locum non incommode responderet Derkennis, ex multorum Patrum interpretatione, ibi sermonem esse de Fide, non de Visione: his probationibus omisâ,

179. Probo Conclusionem primò à posteriori. Si enim ejusmodi imperfecta Visio Dei possibilis esset, pariter admittendum esset Meritum tam exigui valoris, & per consequens gradus gratiæ tam exigui & remissus, atque etiam lumen gloriæ, ut ei commensuraretur illa visio tanquam præmium & fructus adequatus & condignus. Sed hoc videtur absurdum. Ergo &c. sequela probatur. Talis enim visio esset ex natura sua æterna, non habens contrarium à quo destrueretur: deinde, cum esset actus supernaturalis, deberet radicari in gratia. Minor etiam probatur. Quilibet enim quantumvis remissa gratia habitualis, ita constituit Amicum Dei, ut inferat reciprocum amorem, & mutuam communicationem bonorum ad satisfactionem. Concilium etiam Tridentinum sess. 6. can. 32. indefinite pronuntiat, nos bonis operibus mereri vitam æternam.

180. Confirmatur 1. ex suprà dictis. Negatum est, inquam superius, posse ulli creaturæ debitam esse Visionem Dei; huius autem rationem reddunt

reddunt ipsi adversarij, quod si deberetur Visio, deberetur etiam amicitia Dei & gratia sanctificans, quod est impossibile. Subsumo. Atqui Visio imperfecta etiam nulli creaturae debetur, ergo ideo non debetur, quia si deberetur talis visio, deberetur etiam aliqua saltem imperfecta amicitia & gratia; ergo farentur adversarij, quod talis imperfecta visio etiam radicaretur in aliqua gratia habituali: ergo jam deberent admittere tam remissum gradum gratiae, cui tanquam fructus adaequatus responderet talis Visio imperfecta. Hoc autem esse falsum probatur. Talis imperfecta visio esset ex natura sua exclusiva visionis beatificantis in subiecto habente Jus ad visionem beatificantem: (omnis enim gradus gratiae tribuit hoc Jus) atqui hoc esset miraculum monstruosum, inferens statum violentum gratiae, incompenabile per aliud, (nihil enim est, per quod beatitudinis defectus compenari possit) adeoque depressivum potius quam promotivum naturae, qualia miracula implicare infra docebimus, ergo à primo ad ultimum impossibilis est ejusmodi Visio Dei imperfecta. Quod si dicas, talem imperfectam visionem non fore fructum adaequatum, sed ex natura sua velle esse conjunctam cum visione beatificante, iterum implicantia loqueris, dum talem visionem facis esse ex natura sua superfluum, & profus inastimabilem, ut consideranti liquet.

181. Confirmatur 2. Si est possibilis Visio Dei imperfecta non satiatiua, erit quoque possibilis visio Dei tam imperfecta, ut confundat Deum cum creatura, hoc est, intuitiva tantum secundum illa praedicata, quae Deo cum creatura sunt communia v.g. quod sit Spiritus &c. consequens autem est absurdum. Ergo &c. sequelam admittit Ariaga, in hoc laudandus, quod consequentiam doctrinae teneat, quamvis eam vocet P. Esparza ex terminis absurdam, etiam si nullam aliam rationem possit impugnari. Probatur tamen absurdam esse sequelam. Si enim est possibilis tam imperfecta visio, nulla amplius superest ratio negandi, eam defacto deberi Angelo: sicut inferiori Angelo debetur cognitio intuitiva superioris Angeli secundum illa praedicata, secundum quae non exceditur à superiore Angelo; quod cum à nemine concedatur, fatendum est, omnem Visionem Dei implicare, ex cuius possibilitate argueretur connaturale debitum, & possibilitas visionis confundentis Deum cum creatura. Hinc

182. Probat potest Conclusio quasi à priori. De conceptu entis omnium excogitabilius perfectissimi est, inhabitare lucem penitus inaccessiblei, nisi per favorem & gratiam; atqui omnis visio Dei quantumvis esset imperfecta, esset accessus ad lucem divinam, & quaedam possessio illius stabilis ac perpetua; ergo nulla visio Dei, quantumvis imperfecta, potest haberi nisi per gratiam & favorem: ergo non potest ulli creaturae secundum se esse debita. Probo jam hinc ulterius, non posse esse ullam quae non sit satiatiua. Nulla visio Dei potest haberi nisi per gratiam, ut jam dictum

est: ergo nulla est possibilis, nisi quae possit esse debita Amico. sed nulla visio Dei non satiatiua potest esse debita Amico: de ratione enim Entis perfectissimi est, vel non esse amicum, vel esse amicum perfectum, saltem radicaliter & habitualiter: atqui non esset amicus perfectus, si negaret visionem satiatiuam; ergo nulla Visio Dei potest haberi, quae non sit satiatiua. Minor patet. Qui enim habet bona satiatiua, & illa alteri non communicat, hoc ipso non colit cum illo amicitiam perfectam, de cuius conceptu est, habere bona communia.

183. Probatur Conclusio iterum, ostendendo probabilem repugnantiam visionis Dei, quae videatur vnum Dei attributum v.g. Omnipotentia, non visà v.g. omni scientia. Repugnat videri vnum attributum divinum quod divinum, hoc est, in ratione infiniti, quia videantur etiam cetera: ergo repugnat Visio de qua disputamus. Declaratur antecedens. Infinitas divinorum attributorum non nisi ex duplici capite desumi & cognosci potest. Primum quidem, ex ordine ad infinitos terminos quos respicit: hoc modo fatendum est non videri à beatis Omnipotentiam, quia non vident in Deo omnes terminos possibiles illius. Secundum ex identitate cum omni perfectione simpliciter simplici: atqui hac identitas secundum adversarios non videretur, si vnum attributum videretur altero non viso: videretur quidem identice, sed non formaliter, siue ut clarior dicam, non videretur eo modo, quo defacto videtur à beatis: ergo non videretur in ratione infiniti, ergo visio attributi divini in ratione infiniti, debet esse visio omnium attributorum constituentium Deum in ratione entis infiniti, & plenè beatificantis ac satiantis. In hoc sensu verum est quod docet Suarez, Derkenius, & plures alij, quod vnum attributum divinum includatur formaliter in ceteris, non utique in ordine ad cognitionem abstractivam, & ænigmaticam, sed intuitivam.

184. Confirmatur. Est contra perfectionem Boni infiniti cogniti & possessi, quae talis, posse contemni & finito postponi: atqui visio de qua disputamus, esset possessio boni infiniti quae talis: ergo non posset stare cum contemptu Dei: e contra etiam posset stare cum contemptu Dei: ergo repugnat. Probatur hoc ultimum antecedens. Talis visio posset stare cum peccato mortali: ideo enim visio beans non potest stare cum peccato, quia necessitat ad amorem Dei: ideo autem necessitat, quia sariat: ergo visio non sarians non necessitaret ad amorem: ergo posset conjungi cum peccato mortali. ergo cum contemptu Dei.

CONTROVERSIA VI.

Utrum creatura videantur in Deo tantumquam in medio cognito.

185. Alijs teminis quaestio proponi solet, Utrum creatura videantur in Deo (vel ut PP. loquuntur,